

- Vyhodnotili sme 3. ročník súťaže samospráv o najväčší pokrok v odpadovom hospodárstve „3Z – Znižuj, znovupoužívaj, zrecykluj“, s rekordným počtom súťažiacich. Jej cieľom je vyzdvihnúť a oceniť snahu a nasadenie ľudí, ktorí pracujú v odpadovom hospodárstve v obciach.
- Vydali sme 3 brožúry (Návrhy k príprave Programu predchádzania vzniku odpadu v Slovenskej republike, Možnosti predchádzania vzniku komunálnych odpadov a Konceptia smerovania k nulovému odpadu) a jednu príručku pre samosprávy (Predchádzanie vzniku a triedenie komunálnych odpadov). Už názvy dosvedčujú vyššie spomínané silnejúce zameranie na predchádzanie vzniku odpadu.
- Usporiadali sme „Recykláciu Priateľov Zeme“ – výmennú burzu, ktorá bola otvorená pre návštevníkov 6 dní a bezplatne na nej pomáhali 18 dobrovoľníkov. Podujatie navštívilo takmer tisíc návštevníkov, z toho až 60 % si odnieslo veci na ďalšie využitie, len textilu odniesli 55 vriec a 193 tašiek. Medzi zaujímavosti, ktoré si na podujatí našli nových majiteľov možno zaradiť 2 snowboardy, 13 párov lyží, 3 detské bicykle, 1 elektrická rúra, 5 farebných televízorov, 2 písacie stroje, 1 mraznička... Celkovo tak išlo o približne 2,8 tony vecí, z ktorých sa vyše 1,8 tony rozdalo a zvyšná približne tona vecí bola venovaná charite.

- Centrum pomoci občanom sa naďalej venovalo kauzám prešovskej spaľovne nebezpečných odpadov v blízkosti centra mesta, skládky odpadov v Hertníku, spaľovne odpadov v Smoleniciach, nedostatočne spracovanému zámeru spaľovne odpadov v Nižnej Slanej a skládky Luštek pri Dubnici nad Váhom a poskytovalo príležitostné poradenstvo ohrozeným komunitám.
- V lete sme zorganizovali 16. ročník Ekotábora Priateľov Zeme, opäť na ekofarme Odorica pri Levoči, s výraznou účasťou rodín s deťmi.
- Vďaka nášmu úsiliu sa ani v roku 2012 nezačal výrub stromov a výstavba nevkusného hotela v chránenom parku v Košickej Barci.
- Zorganizovali sme informačné stánky pre verejnosť v Trenčíne na Biojarmoku, v Košiciach na Pestrom mestečku mimovládnych organizácií a v Partizánskom na Vianočných trhoch.
- V roku 2012 sme mohli presadzovať myšlienky zlepšujúce životné prostredie len vďaka podpore a obetavosti mnohých ľudí. Aj touto cestou ďakujeme za pomoc všetkým pracovníkom aj dobrovoľníkom za ich osobnú pomoc, ale aj mnohým ľuďom z radov širokej verejnosti za ich finančnú podporu. Taktiež ďakujeme našim grantovým podporovateľom v roku 2012 – Recyklačnému fondu, Nadácii DBU a Medzinárodnému výšehradskému fondu.

Povedali o nás:

„Ďakujeme občianskemu združeniu Priatelia Zeme – SPZ, menovite Mgr. Lenke Beznákovovej a Branislavovi Moňokovi za pomoc odbornú, právnu, teoretickú i praktickú, za morálnu podporu i konštruktívnu opozíciu. Je dobré, keď máme vedľa seba niekoho, kto nám ukazuje cestu.“

Ing. Ľubomír Škriečka, starosta obce

Analýza výnosov a nákladov za rok 2012

POLOŽKA	NÁKLADY v EUR
Spotreba materiálu	37 490,00
Spotreba energie	1 633,00
Predaný tovar	412,00
Opravy a udržiavanie	221,00
Ostatné služby	30 172,00
Daň z motorových vozidiel	209,00
Ostatné dane a poplatky	49,00
Osobitné náklady	1 504,00
Iné ostatné náklady	1 501,00
Poskytnuté príspevky iným účtovným jednotkám	835,00
Náklady spolu	74 026,00

POLOŽKA	VÝNOSY v EUR
Tržby za vlastné výrobky	3 657,00
Tržby z predaja služieb	8 808,00
Tržby za predaný tovar	602,00
Úroky	4,00
Prijaté dary	8,00
Osobitné výnosy	1 386,00
Prijaté príspevky od iných organizácií	46 132,00
Prijaté členské príspevky	4 109,00
Príspevky z podielu zaplatenej dane	1 167,00
Výnosy spolu	65 873,00

Priatelia Zeme – SPZ
P.O.BOX H-39; Košice 040 01
mobil: 0903 77 23 23
e-mail: spz@priateliazeme.sk
www.priateliazeme.sk/spz
č. účtu: 4350054728/3100

Výročná správa

2012

2

Pri naplňaní týchto cieľov sa dlhodobo zameriavame na tri cieľové skupiny – širokú verejnosť, samosprávy a štátnu správu. Je to preto, že ak chceme naozaj dosiahnuť kvalitatívnu zmenu v nakladaní s odpadmi, musia všetky tri skupiny chápať jej nevyhnutnosť a význam.

Štátna správa musí pripravovať kvalitnú legislatívu, informovať o nej verejnosť, ale aj sledovať jej dodržiavanie.

Samospráva musí zodpovedne pristupovať k svojim povinnostiam a nesnažiť sa im vyhnúť. Musí zaviesť na svojom území také systémy zberu odpadov, ktoré budú pre obyvateľov dostatočne komfortné (rozsah zbieraných zložiek odpadov, dostupnosť kontajnerov a zberného dvora, spravodlivé poplatky za odpady...).

A nakoniec občania musia akceptovať zavedený systém a aktívne sa do neho zapojiť. Zároveň musia pochopiť, prečo je dôležité predchádzať vzniku a škodlivosti odpadov, triediť odpady, ako aj dodržiavať zákaz spaľovania odpadov a ukladania odpadov na tzv. čierne skládky.

Ak by sme vynechali pri svojej práci ktorúkoľvek z vyššie popísaných skupín, nebolo by možné zmeniť súčasné nelichotivé postavenie Slovenska v oblasti nakladania s odpadmi.

3

Medzi najvýraznejšie aktivity, výsledky a úspechy našej práce v roku 2012 patria:

- Pomohli sme 105 obciam v SR s celkovým počtom obyvateľov 697 tisíc obyvateľov a 6 obciam v ČR s celkovým počtom obyvateľov 10 tisíc obyvateľov so zlepšovaním odpadového hospodárstva, konkrétne: poskytovali sme odborné poradenstvo, zavádzali sme do praxe nové efektívnejšie systémy, pripravili a vydali sme 37 druhov informačných materiálov pre 105 obcí, pripravili sme 6 projektov do Environmentálneho fondu, na 4 školeniach sme vyškolili 52 nových kompost majstrov...
- V Partizánskom, časti Návajovce sme vykonali prieskum o nakladaní s komunálnymi odpadmi a ich návykov pri nakupovaní a osvetu „od domu k domu“ so zameraním na predchádzanie vzniku odpadu. Celkovo išlo o 160 domácností. Informácie získané v prieskume sme použili pri vypracovaní Programu predchádzania vzniku odpadov v meste Partizánske (prvá slovenská samospráva, ktorá má k dispozícii takýto dokument).
- Zrealizovali sme 161 prednášok na základných a stredných školách a 134 prednášok pre verejnosť.
- Prednášali sme na viacerých seminároch a konferenciách: konferencia o zriaďovaní centier opätovného používania na Slovensku, semináre pre samosprávy o odpadovom hospodárstve na vidieku v Dunajskej Strede, Novej Bani, Bardejove, Rožňave a Dudinciach o príkladoch dobrej praxe pri nakladaní s komunálnymi odpadmi v Košeci.

Priateľoch Zeme – SPZ aj v roku 2012 pokračovali vo svojich dlhodobých aktivitách a smerovaní. Postupovala realizácia dvoch projektov: „Triedenie a recyklácia odpadu – súčasť nášho každodenného života“, ktorý podporil Recyklačný fond a projekt „Predchádzanie vzniku odpadov – nevyhnutný krok k udržateľnému regiónu V4“ podporený Medzinárodným vyšehradským fondom.

Nezanedbali sme ani tradičné mimo projektové aktivity, ako napríklad obľúbený letný Ekotábtor alebo Deň otvorených dverí odpadového hospodárstva, či súťaž Miss Kompost. Celkové smerovanie aktivít organizácie sa presúvalo čoraz viac smerom k predchádzaniu vzniku odpadov.

Väčšina uskutočnených aktivít sa týkala našej hlavnej témy – Odpady a smerovala k postupnému naplňaniu dlhodobých cieľov organizácie, ktoré sú nasledovné:

- Do roku 2020 znížiť celkové množstvo komunálnych odpadov o 5 % oproti roku 2008.
- Do roku 2020 dosiahnuť 50% mieru triedenia komunálnych odpadov na Slovensku.
- Do roku 2020 dosiahnuť presadenie záväzných štandardov triedeného zberu odpadov a ich 100% dodržiavanie obcami.
- Do roku 2013 a 2020 dosiahnuť zníženie množstva biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov ukladných na skládkach odpadov podľa cieľov stanovených európskou Smernicou o skládkach odpadov.

- Iniciovali sme a zúčastnili sme sa viacerých dôležitých stretnutí a rokovaní, ktorých cieľom bolo presadiť zmeny v legislatíve odpadového hospodárstva vedúce k environmentálne a ekonomicky šetrnejšiemu nakladaniu s odpadmi. Stretli sme sa so zástupcami Ministerstva životného prostredia SR vrátane ministra, Slovenskej agentúry životného prostredia, poslancami NR SR vo Výbore NR SR pre pôdohospodárstvo a životné prostredie.
- Zapojili sme sa do pripomienkovania dvoch rozsiahlych legislatívnych zmien (nový zákon o odpadoch a novela zákona o odpadoch) v oblasti odpadov, kde sa nám ako jedným z mála podarilo presadiť viaceré naše návrhy.
- Zorganizovali sme 2. ročník celoslovenskej súťaže Miss Kompost, cieľom ktorej je neformálna výmena informácií o domácom kompostovaní a podpora myšlienky, že kompostovanie je súčasťou moderného životného štýlu.
- Zorganizovali sme konferenciu o predchádzaní vzniku odpadov v Bratislave za účasti zástupcov štátnej správy aj súkromného sektora a Deň otvorených dverí odpadového hospodárstva v Novej Dubnici.